

Helme-Tõrva Elu

Hind 4 krooni

Nr 1 (228) 22. jaanuar 2009

Abilinnapea Tõnu Jaansalu (vasakul) õnnitleb muusikapedagoogi ja noorte ringijuhti Aado Kaasikut.

Arvo Meeks/Valgamaalane

Tõrvas anti välja Mari Kulli nimeline kultuuripremia

Esmaspäeva, 12. jaanuari õhtul Tõrva kultuurimajas toimunud tsereemonial sai Mari Kulli nimelise preemia muusikapedagoog ja noorte ringijuht Aado Kaasik, kes pälvis selle elutöö eest.

Mari Kulli kultuuripremia määratakse isikule või kollektiivile, kelle

töö ja saavutused on oluliselt kaasa aidanud kultuuriväärtuste loomisele Tõrva linnas, kelle saavutused küünivad vabariiklikule tasandile ja on tunnustuseks ning maine kujundajaks Tõrva linnale.

Samuti soovitakse jäädvustada legendaarse kultuuritegelase, peda-

googi ning ansambli ja kooride juhendaja Mari Kulli mälestust. Tõrva kultuurielu ja selle edendajate väärtustamiseks annab linn preemiat välja teist aastat järjest. Esimesena sai selle helilooja, tegevmuusik ja ansambli juhendaja Sven Malm.

TÕRVA KULTUURIMAJA

Pühade kaja ...

Selleks korras on nad siis läbi. Nii pikki pühi annab meelde tuletada. Lisandub veel täielik talverööm rohke lume, käre pakase ja vahelduva sulaga. Ometi on ka loodus meie poolt, võrreldes Tallinna ja selle lähiumbrusega. Kirjutamise ajaks ei olnud veel pealinlastel sellist lumevaipa nagu meil, tänavaid kattis trööstitu sügispori.

Nüüd peaksin väljendama puhteesitlaslikku kahjuröömu, et ka meil on vahest vedanud, oleme talvisemad ja sellest tulenevalt paremad ja edukamad. Kui nii, siis see oleks väga väiklane, sest ei seal on ka meie lähedasi, kes ei ole sugugi alati oma vabal tahtel siit läinud.

Ajalehe ilmumise ajaks on argielu võtnud täispöörded. Hetkel peaks jõudma igale valimisõiguslikule elanikule posti teel koju ankeet, kus tuleb täita ainult üks lahter, üks küsimus: kas pooldan või ei poolda liitumist. Üksainuke küsimus ja ainult üks

vastus, õigemini tuleb teha rist vastavasse lahtrisse.

Kas ei tundu algselt väga lihtne? Kuid endale aru andes määrab see väike ristike piirkonna arengus väga palju. Kas suudame ühiselt mõelda ja koos arenedes edasi minna või nokitsemise vaikselt omaette? Valik on Sinu, hea lugeja.

Aasta algas hoogsalt ka kultuuririndel. Esimene sündmus oli meie kuulsal lauluema Mari Kulli kultuuripremia väljaandmine 12. jaanuaril. Laureaaditiitli sai teenekas koolijuht ja laulumees Aado Kaasik.

16. jaanuaril toimus Otepääl Kultuurkapitali Valgamaa ekspertiisrühma 2008. aasta preemiate üleandmine. Meie piirkond pälvis tugevat tunnustust. Eesti Kultuurkapitali maakondliku aastapremia Valgamaa Kultuuripärl 2008 laureaadiks tunnustati Tõrva meesansambel.

Ansambli kooslaulmisse mahub 40 aastat, mille kestel on tublid me-

hed laulnud tuntuks meie piirkonda nii Eestis kui väljaspool. Kultuurkapitali aastapremia said Maie Koldits ja Mairo Saar ööserenaadi lavastamise ja korralduse eest.

Preemia ja tähelepanu osaliseks said ka Hillar-Jüri Villemsen ja Vello Jaska, mõlemad mehed just raamatute väljaandmise eest. Muidugi anti lõpuks üle elutööpreemia – kellele siis ikka, kui mitte Helve Braunile.

Neile kõigile veelkord õnnitlus Tõrva rahva poolt! Need inimesed on jäädvustanud ennast meie kultuurilukku, mis on ka osa ajaloo.

Tahan ka lõpetada ajalooga – 31. jaanuaril tähistame Paju lahingu 90. aastapäeva, ühte otsustavamat aega Vabadussõjas, kuid enne seda, jaanuari lõpus, sai vabaks meie Helme kihelkond. Mõelgem siis tänutundega neile, kes meile vabaduse töid!

AGU KABRITS
Tõrva linnapea

Meenutusi Tõrvast aastal 1939

Oli karge 30. jaanuar 1939. Tõrva Tuletõrje suures saalis tähistati Tõrva vabastamise 20. aastapäeva. Saal oli lippudega ehitatud, lavapoolses saalis osas orkestriaugu ees seisid õpilased, käes põlevad küünlad. Kõige ees seisid Tõrva linna algkooli kodutütred, nende taga Tõrva ühisgümnaasiumi

gaidid tumesinistes pluusides ja seelikutes, valge kaelarätt kaelas.

Kõnepidaja rääkis Eesti vabadussõjast. On meele, et ta toonitas Tõrva olukorda. Tõrva oli 9 korda olnud punavägede käes. 30. jaanuaril 1919 asula vabastati. Ta luges ette langenud sõjameeste nimed. Iga langenu puhul

kustutas kodutütar või gaid põleva küünla. See oli väga pidulik moment, eriti mulle – toona II klassi õpilasele. Seejärel lauldi isamaalisi laule.

Oli puhkepäev, poed ei töötanud, linn oli lipuehtes. See oli 70 aastat tagasi.

Meenutas Helgi Teenurm-Eerma

Helme vallavolikogus 22. detsembril 2008

- Kuulati vallavanema ülevaadet valla üldisest olukorrast;
- võeti vastu Helme valla üldplaneering;
- kuulati ülevaadet 2008. a teostatud investeeringutest;
- kuulati ülevaadet 2009. a eelarve koostamise käigust;
- kuulati ülevaadet OÜ Helme Teenus tegevusest;
- volikogu andis nõusoleku Kagu-Eesti Jäätme keskuse AS tegevuse lõpetamiseks;
- anti nõusolek ja volitused isikliku kasutusõiguse seadmiseks vallale kuuluval kinnistul;
- kuulati ülevaadet Koorküla rahvamaja ja Koorküla külaseltsingu tegevusest;
- kõikidele valla eelarvest töötasu saavatele töötajatele otsustati maksta ühekordne lisatasu 650 krooni.

TIINA ÕUNPUU
Vallasekretär

Rahvaküsitlus Helme vallas

Helme vallas toimub 23.–30. jaanuaril rahvaküsitlus Helme ja Põdrala valla ning Tõrva linna võimaliku ühinemise küsimuses. Kõigile 1. jaanuaril 2009 vähemalt 18aastastele Helme valla elanikele saadetakse koju ankeet küsimusega: **“Milline on Teie suhtumine kavandatavasse Tõrva linna, Helme ja Põdrala valla ühinemisse?”**.

Valida saab kahe vastusevariandi vahel: **“Jah pooldan”**, **“Ei pooldan”**. Vastata saab, tehes risti vastavasse kastikesse valitud vastusevariandi taha. Täidetud ankeedi saab tagastada 23.–30. jaanuaril järgmistesse küsitluskastidesse:

1. Jõgevete teabetuba, avatud T–L kl 11–17
2. Kalme päevakeskus, avatud T–L kl 15–19
3. Helme päevakeskus, avatud E–R kl 15–18.30 ja L kl 11–15
4. Helme raamatukogu (Linna külas), avatud E–R kl 11–17
5. Karjatnurme päevakeskus, avatud T–L kl 15–19
6. Ala päevakeskus, avatud T–R kl 15–19 ja L kl 11–15
7. Taagepera raamatukogu, avatud E–R kl 11–17
8. Koorküla rahvamaja, avatud E–R kl 11–17
9. Patkülas OÜ Tsentrum Agro kontor, avatud E–R kl 8–17
10. Helme vallamaja, avatud E–R kl 8–13 ja 14–17

Ootame rohket osavõttu!

HELME VALLAVALITSUS

TAAGEPERA KOGUDUSE NÕUKOGU VALIMISED

toimuvad pühapäeval, 1. veebruaril.

1. veebruaril kell 14 on jumalateenistus Taagepera kirikus ja valimised toimuvad pärast jumalateenistust.

Hääletama on oodatud kõik koguduse liikmed!

HELME KOGUDUSE NÕUKOGU VALIMISED

toimuvad 15.–22. veebruarini.

15. ja 22.veebruaril kell 11 on jumalateenistused Helme kirikus ning hääletada saab pärast jumalateenistusi.

Hääletada saab ka T–R 10.–13. veebruarini kell 10–13 Helme koguduse kantseleis. Hääletuskasti võib ka koju tellida.

Hääletama on oodatud kõik koguduse liikmed!

Info tel 524 9654, 763 3340, 763 2291,
arvo.lasting@eel.ee

Helme vallavolikogu poolt 22.12.2008 vastuvõetud Helme valla üldplaneeringu avalik väljapanek toimub alates 12. jaanuarist kuni 8. veebruarini Helme vallamajas, aadressil Tartu tn 20, Tõrva linnas, Helme raamatukogus (Linna külas) ja Taagepera raamatukogus.

Helme valla üldplaneeringu eesmärgiks on:

- valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine;
- võimalike majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine;
- säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimuste seadmine, maa- ja veealade üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste määramine.

Tõrva linnavolikogus arutati ja otsustati 16. detsembril 2008

- Volikogu kuulas ära Tõrva linnahoolduse asutuse juhataja Üllar Möldri ülevaate linnahoolduse asutuse tööst.
- Volikogu kuulas ära abilinnapea linnapea ülesannetes Tõnu Jaansalu ülevaate linnavalitsuse ja hallatavate asutuste vahepealse tegevuse kohta.
- Toimus Tõrva linna 2009. a eelarve esimene lugemine.
- Võeti vastu Tõrva linna 2008. a lisaeelarve ja tehti eelarves muudatused.
- Volikogu kinnitas Tõrva linnaraamatukogu põhimääruse ja raamatukogu kasutamise eeskirja.
- Kehtestati Tõrva linnas tegutsevatele spordiklubidele toetuse andmise kord.
- Volikogu otsustas lõpetada osalemine Kagu-Eesti Jäätmekeskuse AS-s.

SIGNE KIIN
Linnasekretär

Lisa 1 Tõrva Linnavolikogu 16.12.2008 määrusele nr 36 Lisaeelarve detsember 2008. a

T U L U D		
350200	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	1 930 291,55
350000	Tiigrihüppe SA	21 937,00
		1 952 228,55
K U L U D		
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	377 700,00
06300	Veevarustus	1 092 591,55
09220	Tõrva Gümnaasium	21 937,00
		1 492 228,55
FINANTSEERIMISTEHINGUD		
10111	Osade ostmine	460 000,00

TÕRVA LINNAVOLIKOGU M Ä Ä R U S Tõrva, 16. detsember 2008 nr 37

Tõrva Linnaraamatukogu põhimäärus

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 2, § 22 lõike 1 punkti 34 ja § 35 lõike 2 ning rahvaraamatukogu seaduse § 6 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Tõrva Linnaraamatukogu
(1) Tõrva Linnaraamatukogu (edaspidi raamatukogu) on Tõrva linna omanduses olev ja Tõrva Linnavalitsuse haldusalas tegutsev Tõrva linna asutus.
(2) Raamatukogu juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest, Rahvaraamatukogu seadusest, teistest õigusaktidest, UNESCO rahvaraamatukogude manifestist ja käesolevast põhimäärusest.
(3) Raamatukogu ametlik nimetus on Tõrva Linnaraamatukogu.
(4) Raamatukogu asukoht on aadressil Männiku tn 5, Tõrva linn 68605. Raamatukogul on olemas e-maili aadress: raamatukogu@torva.ee.
(5) Raamatukogu on üldkasutatav rahvaraamatukogu, raamatukogu fondid on koostiselt universaalsed.
(6) Raamatukogu põhimääruse kinnitab ja muudab Tõrva Linnavolikogu.

2. peatükk TEGEVUSE EESMÄRK JA ÜLESANDED

§ 2. Tegevuse eesmärk
Raamatukogu eesmärgiks on tagada Tõrva linna elanikele ja teistele soovijatele vaba ja piiramatult juurdepääs informatsioonile, teadmistele ning kultuurile, toetada elukestvat õppimist ja enesetäiendamist.

§ 3. Raamatukogu ülesanded
Raamatukogu:
(1) teenindab Tõrva linna elanikke ning teisi soovijaid vastavalt raamatukogu kasutamise eeskirjadele;
(2) kogub, säilitab ja teeb lugejatele kättesaadavaks vajalikud trükised, auvised (edaspidi teavikud) ja teised teavikud ning avalikud andmebaasid;
(3) teeb elanikele kättesaadavaks kohalikus raamatukogus puuduva kirjanduse;
(4) tagab Interneti tasuta kasutamise;
(5) arvestab ja töötleb raamatukokku saabunud teavikud ning koostab nende avamiseks vajalikud infosüsteemid;
(6) peab raamatukogutöö arvestust;
(7) kogub ja säilitab oma teeninduspiirkonda puudutatav kirjandust;
(8) korraldab raamatutarade tutvustamisi ja muid kultuuriüritusi;
(9) korraldab lugejakoolitust raamatukogus olevate infosüsteemide ja Interneti kasutamiseks;
(10) teeb koostööd teiste raamatukogude ja kultuuriasutustega.

3. peatükk STRUKTUUR JA TÖÖKORRALDUS

§ 4. Raamatukogu struktuuri kuuluvad:
(1) teenindus
(2) avalik internetipunkt.

§ 5. Raamatukogu teeninduse korraldus:
(1) Raamatukogu teeninduse korraldus, lugejate õigused ja kohustused kehtestatakse raamatukogu kasutamise eeskirjas, mille kinnitab linnavolikogu. Raamatukogu kasutamise eeskiri tehakse igale lugejale teatavaks.
(2) Raamatukogul on õigus osutada raamatukogu kasutajatele tasulisi eriteenuseid (kopeerimine, printimine vms). Raamatukogu poolt osutatavate tasuliste teenuste hinnakirja kinnitab Tõrva Linnavalitsus.
(3) Raamatukogul on õigus võõrandada temale mittevajalikud teavikud või müüa Tõrva Linnavolikogu poolt kehtestatud kor-

ras teistele huvitatuile.
(4) Raamatukogu lahtiolekuajad kinnitab Tõrva Linnavalitsus raamatukogu juhataja ettepanekul.

4. peatükk ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 6. Raamatukogu õigused ja kohustused
(1) Raamatukogul on õigus:
(1) esitada Tõrva Linnavalitsusele raamatukogu tegevust puudutavaid ettepanekuid;
(2) saada rahvaraamatukogu seaduses ja käesolevas põhimääruses ettenähtud ülesannete täitmiseks vajalikku informatsiooni seda valdavatel asutustelt ja organisatsioonidelt.
(2) Raamatukogu on kohustatud tagama kehtivate õigusaktidega ja käesoleva põhimäärusega talle pandud ülesannete täitmise kooskõlas raamatukogu kinnitatud eelarvega.

5. peatükk JUHTIMINE

§ 7. Raamatukogu juhtimine:
(1) Raamatukogu tööd juhib juhataja.
(2) Juhataja vaba ametikoha täitmiseks korraldatakse avalik konkurss. Konkursi kuulutab välja ja konkursi korra kehtestab linnavalitsus.
(3) Raamatukogu juhataja:
(1) korraldab raamatukogu tegevust vastavalt käesolevale põhimäärusele, ametijuhendile;
(2) vastutab raamatukogu üldseisundi ja arengu ning rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest;
(3) kehtestab raamatukogu sisekorra eeskirja, töökaitsealased juhendid ning töötajate ametijuhendid;
(4) teeb ettepanekuid ja muudatusi linnavolikogule kinnitamiseks raamatukogu töö sisemiseks korraldamiseks;
(5) koostab raamatukogu eelarve eelnõu ning vastutab kinnitatud eelarve täitmise eest;
(6) esindab raamatukogu ning sõlmib raamatukogu nimel lepinguid ilma erivolituste ta oma pädevuse piires;
(7) valdab, kasutab ja kasutab raamatukogu valduses olevat linnavara linnavolikogu poolt kehtestatud korras;
(8) täidab muid raamatukogu juhtimisega seotuid ning linnavolikogu ja linnavalitsuse või raamatukogu nõukogu poolt antud ülesandeid.

§ 8. Raamatukogu nõukogu
(1) Raamatukogu töö hindamiseks ja muude raamatukogu tegevust puudutavate oluliste küsimuste läbiarutamiseks moodustab linnavalitsus viieliikmelise nõukogu.
(2) Nõukogu koosseisu kinnitab linnavalitsus, nimetades nõukogu esimehe ja neli liiget. Esimees kutsub nõukogu kokku vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui kolm korda aastas.
(3) Nõukogu töövormiks on koosolek. Nõukogu on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt kolm liiget. Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab vähemalt kolm liiget.

6. peatükk RAAMATUKOGU VARA, FINANTSEERIMINE JA JÄRELEVALVE

§ 9. Raamatukogu vara
(1) Raamatukogu valduses ja kasutuses olev vara on Tõrva linna omandis. Vara kasutamine ja kasutamine toimub vastavalt Tõrva Linnavolikogu poolt kehtestatud korrale.
(2) Raamatukogul on Tõrva Linnavolikogu poolt linnaeelarve koosseisus kinnitatud eelarve.
(3) Eelarve tulud on laekumised riigieelarvest, linnaeelarvest, sihtasutustest, teiste juriidiliste ja füüsiliste isikute eraldistest ja annetustest.
(4) Raamatukogu raamatupidamist korraldab Tõrva Linnavalitsuse raamatupidamine vastavalt linnavalitsuse raamatupidamise sisekorra eeskirjadele.

Helme–Tõrva Elu

§ 10. Järelevalve

(1) Raamatukogule pandud ülesannete täitmise üle teostab järelevalvet linnavalitsus.
(2) Raamatukogu esitab õigusaktides ettenähtud aruanded linnavalitsusele, rahvusraamatukogule, statistikaametile ja riigiarhiivile

7. peatükk TEGEVUSE LÕPETAMINE

§ 11. Reorganiseerimine ja sulgemine
Raamatukogu reorganiseerimine ja sulgemine toimub Tõrva Linnavolikogu otsusel rahvaraamatukogu seaduse ja Tõrva linna õigusaktidega kehtestatud korras.

8. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 12. Rakendussätted.
(1) Tunnistada kehtetuks Tõrva Linnavolikogu 19.01.2000 määrus nr 3 „Tõrva Linnaraamatukogu põhimääruse ja kasutamise eeskirja kinnitamine”.

§ 13. Määruse jõustumine
(1) Määrus jõustub 01. jaanuaril 2009.

ÜLLE JUHT
Volikogu esimees

TÕRVA LINNAVOLIKOGU M Ä Ä R U S Tõrva, 16. detsember 2008 nr 38

Tõrva Linnaraamatukogu kasutamise eeskiri

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37 ja rahvaraamatukogu seaduse § 16 alusel.

§ 1. Reguleerimisala
Määrusega kehtestatakse Tõrva Linnaraamatukogu (edaspidi raamatukogu) teeninduse korraldus, lugejate õigused, kohustused ja vastutus.

§ 2. Raamatukogu teenused
(1) Raamatukogu teenuseid võib kasutada igaüks.
(2) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kohapeal kasutamine ja kojulaenus ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.
(3) Raamatukogul on õigus osutada tasulisi teenuseid (kopeerimine, printimine). Eriteenuste eest võetava tasu suuruse kinnitab Tõrva Linnavalitsus (edaspidi linnavalitsus).
(4) Raamatukogu kogudes puuduvad teavikud tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest raamatukogudest raamatukogudevahelise laenukse (RVL) kaudu.
(5) Raamatukogus saab kasutada arvuti-töökohti avalikus internetipunktis. Raamatukogus on WiFi ühendus.

§ 3. Lugejaks registreerumine
(1) Raamatukogu lugeja on raamatukogu registreeritud kasutaja. Lugeja registreeritakse isikult tõendava dokumendi (ID-kaart, pass või mõni muu pildi ja isikukoodiga dokument) alusel lugejate andmebaasis, kuhu kantakse järgmised andmed:
(1) nimi;
(2) isikukood;
(3) kontaktandmed.
(2) Lugejate andmebaas on raamatukogusiseseks kasutamiseks. Juurdepääs andmetele on teenuseid osutavatel raamatukogutöötajatel. Kolmandatele isikutele võimaldatakse juurdepääs andmetele õigusaktides sätestatud juhtudel.
(3) Lugeja tutvub raamatukogu kasutamise eeskirjaga ning annab lugejapiletile allkirja, millega kinnitab, et tunneb raamatukogu kasutamise eeskirja ning on teadlik eeskirjast tulenevatest õigustest ja kohustustest.
(4) Registreeritud lugejale väljastatakse esmane raamatukogukaart (lugejapilet) tasuta.
(5) Raamatukogukaart on nimeline ning seda ei tohi teistele isikutele edasi anda. Kaardi kaotamisel või kasutamiskõlbmatuks muutumisest tuleb koheselt teavitada raamatukogu. Kaardi asendamine uuega on tasuline. Tasu suuruse kinnitab linnavalitsus.

§ 4. Teavikute laenutamine ja lugeja õigused

(1) Raamatukogukaart annab õiguse kasutada kõiki raamatukogu teenuseid.
(2) Kogu laenutatakse teavikuid üldjuhul 28 päevaks. Teavikuid, millele on nõudlus, laenutatakse 14 päevaks. Lugeja kasutuses võib korraga olla kuni 10 teavikut.
(3) Kogu ei laenutata teatmeteoseid, erilise väärtusega raamatuid ja ajalehtede ning ajakirjade viimaseid numbreid.
(4) Laenus registreeritakse andmebaasis lugejapileti või ID-kaardi esitamisel. Tagastatud teavikud kustutatakse laenuسته andmebaasist.
(5) Tagastamistähtaega võib pikendada (ka telefoni ja interneti teel), kui teavikutel ei ole nõudlust. Raamatukogu võlglastel tagastamistähtaega ei pikendata.
(6) Teavikuid, mis on välja laenatud, saab reserveerida. Lugejal on õigus reserveerida kuni 5 teavikut. Reserveering kehtib 3 päeva alates teaviku raamatukogusse saabumisest. Lugejat teavitatakse teaviku saabumisest raamatukogusse.

§ 5. Lugeja vastutus ja kohustused
(1) Lugeja on kohustatud laenutatud teavi-

ku tagastama laenustähataja jooksul. Kui lugeja ei tagasta laenatud teavikut tähtaajaks, võib raamatukogu nõuda viivitatud aja eest tasu kuni 1 kroon iga viivitatud päeva eest ühe teaviku kohta. Tasu suuruse kehtestab linnavalitsus. Kui lugejale on saadetud SMS meeldetuletus laenustühataja möödumisest, siis on raamatukogul õigus nõuda hilinejalt SMS saatmise tasu vastavalt kehtivatele tariifidele.

(2) Lugeja kannab vastutust iga laenutatud teaviku eest, kuni see on tagastatud raamatukogusse. Teaviku saamil peab lugeja kontrollima selle korrasolekut. Rikutud teavikust tuleb koheselt teatada raamatukogutöötajale.
(3) Teaviku rikkumise või tagastamata jätmise korral on lugeja kohustatud selle asendamata sama teavikuga või tasuma selle hinna. Raamatukogu võib sisse nõuda raamatu kaotamisel kuni 10-kordse hinna, olenevalt raamatu väärtusest. Lugejalt, kes ei ole nimetatud kohustatud raamatukogu poolt antud tähtjaks täitnud, võetakse teavikute kojulaenusamise õigus ära kuni üheks aastaks.
(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hinna määrab raamatukogu juhataja.
(5) Raamatukogu annab lugejale tähtaja käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud summade tasumiseks.
(6) Tähtpäevaks maksmata summa tasumiseks teeb linnavalitsus lugejale ettekirjutuse koos sundtäitmise algatamise hoiatusega ettekirjutuse täitmata jätmise korral. Ettekirjutuses märgitakse selle vaidlustamise võimalus, tähtaeg ja kord.
(7) Käesoleva § lõikes 6 nimetatud hoiatuse märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on linnavalitsusel õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.
(8) Linnavalitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud pädevuse anda raamatukogule.
(9) Alla 18-aastase lugeja poolt tekitatud kahju või kulutused hüvitab lapsevanem (eestkostja).
(10) Lugejalt võib nõuda teaviku kojulaenusamisel tagatist, kui:
(1) lugeja rahvastikuregistrisse kantud elukohaks ei ole rahvaraamatukogu asukohajärgne vald või linn;
(2) see on vajalik teaviku väärtuse tõttu.
(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud tagatise võtmise ja tagastamise korra kehtestab linnavalitsus.

§ 6. Avaliku internetipunkti kasutamine
(1) Avaliku internetipunkti arvutite kasutamine on külastajatele tasuta. AIP on avatud vastavalt raamatukogu lahtioleku aegadele.
(2) Arvuti kasutuse õiguse saab isik, kes täidab käesoleva eeskirjaga sätestatud reegleid.
(3) Maksimaalne kasutusaeag ühele külastajale on 55 minutit. Vaba arvuti olemasolul saab külastaja kasutusaeaga pikendada korraga üheks kasutusajaks. Arvuti kasutamiseks on vajalik eelregistreerimine raamatukogus kohapeal või telefoni teel. Eelregistreeruda saab korraga üheks kasutusajaks. Kasutusaeag algab täistunnil.
(4) Korraga tohib ühe arvutiga töötada kuni kaks kasutajat.
(5) Kõikidest arvuti kasutamisel ilmnunud probleemidest peab kasutaja viivitamatult teavitama raamatukoguhoidjat.
(6) Töö lõpetamisel peab kasutaja sulgema kõik enda poolt avatud programmid.

(7) Keelatud on:
(1) arvuti omavoliline väljalülitamine ja taaskaivitamine;
(2) arvuti konfiguratsiooni muutmine;
(3) tarkvara ja arvutimängude installeerimine;
(4) isikliku CD või USB (mäluseade) kasutamine ilma raamatukoguhoidja loata;
(5) arvuti juures söömine ja joomine;
(6) teiste raamatukogu külastajate häirimine.
(8) Kasutaja süül internetipunkti riist- või tarkvarale tekitatud kahjud hüvitab kasutaja.
(9) Käesolevas paragrahvis sätestatud reeglite rikkuja kaotab internetipunkti arvutite kasutusõiguse kuni üheks aastaks.

§ 7. Raamatukogu sisekor
(1) Raamatukogus tuleb säilitada korda ja vaikust. Lubamatu on igasugune tegevus, mis häirib teisi isikuid. Raamatukogus on keelatud:
(1) söömine, joomine ja suitsetamine;
(2) mobiiltelefonide häälekas kasutamine;
(2) Raamatukogul on õigus käesoleva eeskirja rikkujalt kuni üheks aastaks ära võtta teavikute kojulaenusamise õigus.

§ 8. Rakendussätted
(1) Tunnistada kehtetuks Tõrva Linnavolikogu 19.01.2000. a määrus nr 3 „Tõrva Linnaraamatukogu kasutamise eeskirja kinnitamine”.

§ 9. Määruse jõustumine
(1) Määrus jõustub 01. jaanuaril 2009.

ÜLLE JUHT
Volikogu esimees

TÕRVA LINNAVOLIKOGU M Ä Ä R U S Tõrva, 16. detsember 2008 nr 39

Tõrva linnas tegutsevatele spordiklubidele toetuste andmise kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3 p 1 ja § 22 lg 1, 3 alusel.

§ 1 Üldsätted

(1) Tõrva linna eelarvest spordialase toetuse andmise eesmärk on arendada nii tervise- kui ka võistlusspordialast tegevust Tõrva linnas ja süvendada spordialaseid teadmisi, tagamaks linna elanike, eelkõige noorte kehaline ja vaimne vormisolek.
(2) Toetust võivad taotleda kõik Tõrva linnas registreeritud ja/või tegutsevad spordiklubid alates teisest tegevusaastast.

§ 2 Toetuse taotlemine
(1) Toetuse saamiseks tuleb taotlejal esitada Tõrva Linnavalitsusele vormikohane taotlus iga aasta 15. oktoobriks, kus märgitakse andmed taotleja kohta, taotletav summa ja toetuse kasutamise otstarve. Toetus eraldatakse järgmiseks kalendriaastaks.
(2) Esmakordsel taotlemisel esitatakse:
(1) koopia mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri registrikaardist;
(2) põhikiri.
(3) Igakordsel taotlemisel esitatakse:
(1) ülevaade saavutatud tulemuste kohta;
(2) järgmise aasta arengu- ja tegevuskava, korraldatavate võistluste ja spordiürituste kalenderplaan;
(3) treeningrühmade loetelu ja liigitus spordimeisterlikkuse järgi;
(4) õpilaste nimekiri (eesnimi, nimi, isikukood ja elukoht) 15. oktoobri ja 1. märtsi seisuga;
(5) treenerite nimekiri ja teave nende erialase hariduse ja/või kvalifikatsiooni kohta;
(6) maksuameti tõend maksuvõlgnevuste puudumise kohta.

§ 3 Taotluste läbivaatamine ja toetuse andmise otsustamine

(1) Tõrva Linnavalitsus esitab taotlused Tõrva linna eelarve koostamiseks järgmistel põhimõtetel:
(1) spordiklubid saavad ühesugust tegevustoetust.
(2) spordiklubid saavad toetust pearahana Tõrva linnas registreeritud laste (kuni 18 a.) arvu järgi, mida iga spordiklubi võib kasutada oma eesmärkide saavutamiseks (treeneri palgaks, saalide üüriks, transpordiks võistluste jne) vastavalt spordimeisterlikkuse tasemele:

- Algajad noored (treeningutest osavõtt kaks korda nädalas vähemalt üks tund korraga ja osavõtt linna spordivõistlustest omas vanuseklassis);
- Edasijõudnud noored (treeningutest osavõtt kolm korda nädalas vähemalt üks tund korraga, osavõtt linna ja maakonna spordivõistlustest ja saavutatud kohad maakonnas I – VI);

- Treeninud noored meistrid (Treeningutest osavõtt neli korda nädalas vähemalt üks tund korraga, osavõtt linna, maakonna ja Eesti noorte tiitli- ja karikavõistlustest. Kohad Eesti noorte tiitli- ja karikavõistlustel I – X).

(2) Spordiklubid saavad andeka noorsportlase/sportlase lisatoetust. Andeka noorsportlase/sportlase lisatoetus määratakse kalendriaastas ühekordse toetusena. Otsuse toetuse eraldamise ja toetuse summa kohta teeb volikogu kultuuri- ja hariduskomisjon. Toetuse saamiseks esitatakse taotlus Tõrva Linnavalitsusele igal aastal 1. märtsiks. Toetuse summa määramisel igale konkreetsele noorsportlasele/sportlasele arvestab komisjon toetuse andmiseks eraldatud vahendite suurust, noorsportlaste/sportlaste saavutusi ja rahuldamisele kuuluvate taotluste arvu.
(3) Spordiklubid saavad toetust nii laste kui ka täiskasvanute ürituste korraldamiseks Tõrva linnas.
(4) Spordiklubidele hüvitatakse kulutused seoses Tõrva linna esindamisega spordiüritustel väljaspool Tõrva linna.
(5) Toetuse eraldamise suurus otsustatakse eelarve menetlemise käigus.
(6) Toetuse saamiseks sõlmitakse leping linnavalitsuse ja toetuse saaja vahel. Lepingus sätestatakse toetuse saaja, toetuse saamise otstarve, toetuse suurus, toetavate laste ning noorte arv, toetuse üleandmise viis, tähtaeg või maksegraafik, toetuse kasutamise kontrollimise tingimused ja sanktsioonid lepingu rikkumise korral.

§ 4 Aruandlus ja kontroll
(1) Kõik andeka noorsportlase/sportlase lisatoetust ja pearahana toetust saavad sportlased on kohustatud võistlustel, kus Tõrva linn osaleb iseseisva võistkonnana, esindama Tõrva linna. Tõrva linna põhjuse ta esindamata jätmise või samal ajal mingi muu võistkonna esindamise korral kuulub toetus tagastamisele.
(2) Toetuse saaja on kohustatud esitama toetuse kasutamise kohta linnavalitsusele aruande ükskord aastas hiljemalt toetuse kasutamisele järgneva aasta 1. veebruariks.
(3) Linnavalitsusel on õigus nõuda toetuse kasutamise aruande juurde kuludokumentide koopiaid, teostada toetuse sihtotstarbelise kasutamise kontrolli, nõuda seletusi ja vahearuandeid ja peatada edasiste väljamaksete tegemine, kui raha ei ole kasutatud sihipäraselt või kui klubi on lõpetanud oma põhikirjalise tegevuse.

§ 5 Rakendussätted
(1) Tunnistada kehtetuks Tõrva Linnavolikogu 18.12.2006 määrus nr 25 „Tõrva linnas tegutsevatele spordiklubidele toetuse andmise kord”.
(2) Määrus jõustub 1. jaanuarist 2009.

ÜLLE JUHT
Volikogu esimees

Tõrvas toimus "ebaõnnestunud disko"

Reedel, 9. jaanuaril toimus Tõrva kultuurimajas rokiüritus nimega DiscoFAIL, mis maakeeli tähendab lihtsalt ebaõnnestunud disko. Saalitäie raskema muusika austajate ees astusid üles seitse noortebändi, kes pärit nii kodulinnast kui ka kaugemalt.

Kontserti alustas kohalik bänd Vanished Vikings, kes andis algavale peole kohe energiat, mängides meloodilist metalit kahehäälselt: nais- ja meeslaulja esituses. Nendele järgnes Tartu bänd AnalogFM, mis pakkus kuulajatele natuke rahulikumat muusikat. Submentic – samuti Tartust –, kelle käes oli esinemisjärg kolmandana, pani peo tõeliselt käima.

Järgmisena astus üles Tallinnast tulnud NMR, kelle muusika ja lavaline liikumine jääb meelde pea igauhele, kes neid laval näinud. Valgast pärit She Walks Drunk kostitas publikut oma uute lugudega. Tallinna bändil Still Haunts Me ei lastud lavalt lahkuda ilma lisaloota ja viimasena esinenud Crashdaf pakkus kuulajatele räpisingemetega metalit.

Kontserdi külalastajad said end nii lava ees välja elada kui ka rahulikult elavat muusikat nautida. Tuleb tõdeda, et sellel reedel oli kogu kultuurimaja noori, muusikat ja melu täis. Ka esinejad ütlesid, et jäid üritusega vägagi rahule ja kui kutsutakse, tulevad nad hea meelega veelgi Tõrva esinema.

Loodan, et edaspidi leiavad Tõrva noored rohkem tahet ja viitsimist, et oma kodulinnas midagi korraldada, sest ilmselgelt on siinsel rahval huvi erinevate muusikaürituste vastu olemas.

PILLE LAIAKASK
Tõrva gümnaasiumi
11.b klassi õpilane

Aasta 2008 Tõrvas arvudes

Tõrva linna elanike arv oli rahvastikuregistri järgi seisuga 2008. aasta 31. detsember 3092, nende seas oli 1422 meest ja 1670 naist. Võrreldes eelmise aastaga on elanike arv vähenenud 47 võrra.

Linnavalitsuses registreeriti 42 lapse sünd, võrreldes eelmise aastaga oli neid 12 võrra rohkem.

Esmakordselt sai emaks 28 naist. Teine laps sündis üheksasse perre, kolmas laps kolme, neljas laps ühte ja viies laps samuti ühte perre. Registreeriti 18 poissi ja 24 tütarlast.

Surmajuhumeid registreeriti aasta jooksul 44, sealhulgas ei olnud üks surnu Tõrva elanik. Mujal registreeriti ka 13 Tõrva elaniku surm. Surnute hulgas oli mehi ja naisi võrdsest 22.

ENE BERG-JÜRGENS
Registripidaja

Aasta 2008 Helme vallas arvudes

Seisuga 1. jaanuar 2009 on rahvastikuregistri andmetel Helme valla elanikuks registreeritud 2293 inimest, võrreldes seisuga 1. jaanuar 2008 on elanike arv vähenenud 24 inimese võrra.

2008. aasta jooksul tuli Helme valda elama 44 inimest, lahkus 62. Sündis 29, suri 30 inimest.

Tõrva kirik-kammersaalis 7. veebruaril kell 16 KOLME KOOLI SÕPRUSKONTSERT.
Esinevad: Karksi-Nuuta muusikakool, Tarvasta muusika- ja kunstikool, Tõrva muusikakool.
Kaastegev segaansambel Sillervo.

Sisekergejõustikuvõistlused

Valga maakonna ja Valmiera spordikooli lahtistel sisekergejõustikuvõistlustel Valga spordihallis võistlesid ka Tõrva noored kergejõustiklased. Võideti kuus medalikohta ja saavutati tihedas konkurentsis ka teisi häid tulemusi.

Magnus Kirt võitis poiste juunioride vanuseklassi kõrgus- ja kaugushüppe, tulemused vastavalt 1.95 ja 6.30 ning oli 60 m jooksus 7. kohal ajaga 7,80.

Kirke Kirt võitis tüdrukute juunioride vanuseklassi kuulitõukes 1. koha tulemusega 11.62.

Tüdrukute A-vanuseklassis võitis Heleri Rebane kaugushüppes 2. koha tulemusega 4.36, Kaija-Liis Kiidli võitis tüdrukute B-vanuseklassi 600 m jooksus 3. koha ajaga 1.51,2, 200 m jooksus sai ta 9. koha ajaga 30,3.

Hanori Ortus oli poiste A-vanuseklassis 3. koha võitja 300 m jooksus ajaga 39,4, 60 m jooksus saavutas ta 12. koha, aeg 7,88.

Rasmus Saarniit oli poiste A-vanuseklassi 1000 m jooksus viies, aeg 2.55,8 ja Guido Kuum poiste juunioride vanuseklassi kuulitõukes neljas, tulemus 12.13.

Väljaspool arvestust võistlesid Valgas ka Kristjan Kangur ja Steven Teder.

Kristjan oli kõige kiirem 300 m jooksus ajaga 36,6 ja Steven tõukas kuuli 13.11.

Valgamaa 2008. a edukamate sportlaste hulgas ka Tõrva ja Helme sportlased

Valga maakonna 2008. a edukamaid sportlasi esitasid maakonna spordiklubid ja valiku tegi Valgamaa Spordiliidu juhatus. Esitamise ja valiku kriteeriumiks oli medalivõit Eesti meistrivõistlustelt, edukas esinemine rahvusvahelistel tiitlivõistlustel ja aasta jooksul saavutatud tulemus.

Meeste hulgas valiti maakonna kolmandaks (Jaak Mae ja Aivar Rehema järel) Kristjan Kangur (SK Viraaž), kes võitis Eesti meistrivõistlustel meeste 400 m jooksus 2. koha.

Maakonna edukaim meeste juu-

Marje Vahtre

nioride arvestuses oli Kristjan Kangur võidetud kolme Eesti juunioride meistri tiitliga (300 m, 400 m ja 800 m). Maakonna teine juunior oli Tanel Laanmäe (SK Viraaž), U20 MM-l 9. koht.

Tüdrukute A-vanuseklassis valiti maakonna teiseks Kirke Kirt, kes võitis Eesti noortemeistri tiitli kettaheitel ja oli Balti noorte maavõistlusel teine.

Naiste spordiveteranide arvestuses oli Marje Vahtre (Helme vald) võidetud kuue medaliga maakonna kolmandal kohal.

Maakonna edukamaks tehnikasportlaseks valiti bagikrossi sõitja Maido Ruusmann (MR Racing Team), kes omas masinaklassis võitis Balti riikide meistrivõistlustel 1. koha.

2008. a Eesti kergejõustiku edetabel

Eesti 2008. a kergejõustikuhooja kokkuvõttes on Tõrva sportlased edetabeli esikaheksas nelja tulemusega.

Viendal kohal on edetabelis Tanel Laanmäe (SK Viraaž) meeste odaviskes, tulemus 75.93.

Viies on ka Kristjan Kangur (SK Viraaž) meeste 400 m jooksus ajaga 49,07.

Magnus Kirt (SK Maret-Sport) jagab meeste kõrgushüppes 5.–8. kohta tulemusega 2,08.

Diana Teder (TÜASK) on naiste 400 m jooksus ajaga 58,62 8. kohal.

REIN LEPPIK

Ala külaseltsi tegemised möödunud aastal

Kolmapäev, 17. detsember 2008 – see oli Ala külaseltsi liikmetele kaunis ja meeldejääv päev. Algas koolilaste meeleoluka esinemisega jõulupeol ja lõppes mõnusa aastalõpu tähistamisestumise peolaua ääres. Tutvustati torupilli elu- ja ajalugu – vestis maestro Arno Alumäe, mängides jutu vahele mõnusaid meloodiaid torupillil.

Külavanem Ants Piirsalu andis ülevaate külaseltsi tehtust. Ja mida me siis olime teinud, oli seda palju või vähe?

Tähistasime Eesti Vabariigi 90. aastapäeva ja naistepäeva. Aprillis toimusid Ala külas Valga–Uulu maantee ääres paikneval alal ning kiriku nõlvakul korrastustalgud.

Mais osalesime emadepäevakontserdil ning külastasime Türi lillelaata, mis on juba traditsiooniks muutunud. Leidsime uusi huvitavaid lillesorte ja saime häid ideid. Tutvusime ka Paide vaatamisväärsustega, külastasime Paide koduloomuuseumi ning Vallitorni, millest andis põhjaliku ülevaate Paide koduloomuuseumi kauaaegne direktor Tiiu Saarist.

Omamoodi elamuse andis priske lõunaeine kõrgel Vallikohvikus, millest avanes huvitav üldtvaade läheduses askeldavale kurepaarile, kes oma järglaste eest hoolitses. Seda me ju sageli ei näe, vaid vaatame ikka tavaliselt kurepesale altpoolt.

Näitustel tutvusime tunnustatud arheoloogi Evald Tõnissoni ning Jüriöö ülestõusu juubeliks välja pandud Evald Piirisilla (kunstnikunimega Kotkasulg) maalidega.

Juunis osalesime Helme valla päeval ning jaanipäevaväitustel.

Oktoobris korraldasime huvitava kultuurireisi Jõgevastesse, kus külastasime korraldatud Barclay de Tolly mausoleumi, mis on nüüd väga esin-

Ekspursioonil Barclay de Tolly mausoleumi.

Ants Piirsalu foto

duslik, tänu Helme vallavolikogule ja vallavalitsusele, kes leidsid võimaluse objekti korramamiseks. Kuulasime proua Estike Uibopuu meeldivat ja põhjalikku ajaloolist ülevaadet ning vaatasime uut ekspositsiooni.

Oktoobris uudistasime ka Kalme veski kalakasvatustalust, kus lahke pere rahvas – proua ja härra Tipka – meeldiva külalislahkusega meid vastu võttis, oma ettevõtmisi tutvustas ning meid hõrgutava ahjusooja suitsukalaga kostitas.

Hõimupäeval kohtusime Alal liivlastega ning nautisime nende rahvalaulu ja -tantsu.

Hingedepäeval on saanud kenaks kombeks kokkusaamine Ala koolimajas ning päevakohased ettekanded koostöös ansambliga Hõbetäht (juhendaja Ene Vilipuu) ja lahkunute meenutamise Ala kalmistul puhkavate esivanemate ja tuntumate inimeste kalmudel ning Vabadussõjas langenute mälestussamba juures.

Pidevalt on külaselts püüdnud korras hoida küla läbivat kõnniteed

ja selle ümbrust, bussiootepaviljone ja nende ümbrust.

Siinkohal tänusõnad tublile koristajale Tatjana Vijarile, aga ka kogu heatahtlikule ja abivalmis Ala külarahvale. Niitmiste eest seisis sel hooajal põhiliselt hea Ambola Arbeiter. Lumekoristuse eest ütlemele tänusõnu Ala küla arenduseltsi liikmele August Pajule.

Suurpuhastust küla keskuses tehakse kevadel ja sügisel, pidevalt tuleb ka tegelda paharettide poolt lohtud prügikastide ja puhkemajakese remontimisega.

Ala külaseltsi jõulupeol osales ka Ala küla arenduseltsi juhatus liige August Paju, kes rääkis töödest ja tegemistest ning plaanidest käesolevaks aastaks. Külavanem Ants Piirsalu käis välja mõtte tihendada koostööd seltside vahel, sest on meil ju üks küla ja rahvaski ühine.

Poliitiliste parteide tõmbetuuled tulevad ja lähevad, küla aga jääb. Rahulikku talveaega, meeldivat koostööd ja palju häid mõtteid-tegusid uuel aastal!

ILLE RÜÜSAR

Uudiseid siit ja sealt

• Aasta lõpu eel käisid Helme sanatoorse internaatkooli 9. klassi õpilased Tartus kinno Ekraan vaatamas filmi "Detsembrikuumus". Ühiskülastus saadi preemiana võidu eest klassidevahelises võistluses.

• Novembris 2008 toimus Helme SIKi 8.–9. klassi õpilastele karjäärpäev, kus Valgamaa karjäärinõustaja Pille Paberits ja Valga kutseõppekeskuse spetsialist Anne Pai tutvustasid õppimisvõimalusi Valgas.

• Detsembrisse jäi Helme SIKis kolme advendi tähistamine. Esimese advendihommiku viisid läbi õpetaja Anu Vares ja 9. klassi õpilased.

Teisel advendil esitati väike jõulunäidend, milles osalesid õpilased 6., 8. ja 9. klassist. Neid juhendas huvijuht Ines Piller. Kolmanda advendihommiku sisustasid õpetajad: kasvatajad Liia Ruusmann, Tiia Mägi ja Heli Lepik.

• 15. detsembril toimusid Eesti Kontserdi vahendusel koolikontserdid "Tšello läheb kooli" Hummuli põhikoolis, Tõrva gümnaasiumis ja Helme sanatoorses internaatkoolis.

Tšellokvartett C–JAM koosseisus Villu Vihermäe, Pärt Tarvas, Margus Uus ja Andreas Lend näitas õpilastele klassikalise instrumendi erinevaid mängu- ja kõlavõimalusi. Nimetatud kontserte rahastas Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp.

• 16. detsembril toimus Helme SIKis jõulumeisterdamine, kus õpilasi juhendas kunstiõpetaja Sirje Malm.

• 18. detsembril toimus Helme SIKis iga-aastane päkapikukool algklasside õpilastele, mille peakorraldaja oli huvijuht Ines Piller koos õpilasomavalitsuse liikmetega.

Sama päeva õhtul esitasid näidendi "Hiirte jõulud" MTÜ Kümnes Laine näitlejad. Nendega oli kaasas ka jõuluvana, kes rääkis oma töökojast, pani kooliperelaulma ning lõpuks jagas tublidele õppuritele ja aktiivsetele õpilastele kommikotte. Seejärel oli kogu kooliperel pidulik õhtusöök.

• Detsembris oli Helme SIKis klassidevaheline jõulukaunistuste võistlus. Parimateks tunnustati algklassid ja vanemas astmes 9. klass. Joonistusvõistluses olid parimad Eva-Eveliina Oks, Margi Sander 9. klassist ning Heino Veinglas ja Maie Teearu 8. klassist. Jõulujuttude võistluse võitis Margi Sander. Tubli oli ka Eva-Eveliina Oks.

• Iga kuu alguses annab Helme SIKi õpilasesindus välja infolehte Pokardi Teataja.

• Kuna Jõgeva on kuulutatud Eestis Jõuluvana koduks, otsustasid 6. klassi õpilased koos eesti keele õpetajaga saata talle kirju oma õppimisest ja ettevõtmistest. Jõuluvana tänukirjad said järgmisena õpilased: Anneli Jakobson, Kaido Jakobson ja Marek Nõmm.

MALL LEPIK

Kolm musketäri ehk Tõrva gümnaasium telemängus

Alustuseks kaugest ajaloost. Sellest on juba üle 10 aasta, kui Eesti Televisioonis oli noorte telemäng "Ümber Euroopa". Tõrva gümnaasiumi võistkonna koosseisus osalesid Jaak Napritson, Margus Mitt ja Siim Kabrits.

Neist on nüüdseks saanud noored edukad mehed ja lausa imelik, et kellelgi veel see kauge sündmus mees on. Noh, noormeeste tollasel klassijuhatajal ja õpetajal ikka ... Päris hästi läks tookord: jõuti edasi teise vooru, ehkki peaauphind – reis Pariisi – jäi küll kättesaamatuks.

Vahepealsed aastad pole sarnaseid telemänge õpilastele pakkunud. On küll toimunud koolinoorte mälumängumeistrivõistlused ja Tõrva noored on juba mitu aastat finaalis osalenud, aga see on jäänud ikka suletud seltskonnaga jaoks. Avalikkus ei tea, kui tublid ja targad nad on.

Nüüd on ajalugu kordunud. Eesti Televisioonis käib esmaspäeviti koolinoorte võistlusmäng "Tunne Euroopat". Kell 18.45, kui mõni veel ei

tea. Taas on võimalus ekraanil näha Tõrva gümnaasiumi võistkonda.

Kuidas nad sinna jõudsid? Kõigepealt tuleb tagasi minna 24. novembrisse, kui toimusid maakondlikud eelvõistlused, mille võitjat ootaski ees finaaltourniir televisioonis. Teada oli, et väga tugevad noored mälumängurid on näiteks Valgas ja Tsirguliinas. Oodata oli pingelist suurt võistlust.

Tegelikkuses pani asjad paika loodus. Mäletate – suur lumetorm. Ei tulnud läbi selle tormi kohale ühtki võistkonda Tõrvast kaugemalt. Suur võistlus kujunes omavaheliseks kohajagamiseks. Pinget jätkus sellele vaatamata ja võitja selgitas lisaküsimus. Loodusjõud mängisid trumbid kätte 11.a klassi võistkonnale MIG (ehk siis Madis Hindre, Indrek Kangur ja Guido Kuum).

Edasi tuli noormeestel juba hakata tõestama, et nad on finaaltourniiri kohta väärt, mitte pole lihtsalt juhuse läbi maakonna parimateks

osutunud. Esimene samm oli siiski tehtud – osales Eestis ju kokku eelmängudes 210 võistkonda, kellest Tallinna pääsme sai 24.

Kolm noormeest asusid ettevalmistusi tegema. Raamatukogu kujunes õppimisruumiks, mille lugemissaali nad lausa oma vajaduste järgi ümber kujundasid. Kui palju nad veel kodus tööd tegid, seda teavad nemad ise, aga üllatav oli poiste tunnistus, et koolitundideks pole nad juba aastaid nii palju õppinud.

Lisaks oli veel vaja teha esitlus või video teemal "Euroopa Liit meie ümber, meie lähedal". No egas mida, ainult et teema selgus nädal enne lindistust, aga lindistus oli 20. detsembril – see tähendab, et kui teised mõtlesid veerandilõpule, jõulupeole, lähenevale vaheajale, siis MIG otsis palehigis ideid loomingulise ülesande jaoks.

Ja siis võiski noormehi näha kolmekesi hanereas koolimajas kõndimas, videokaamera käes, esitamas

küsimusi, püüdmast intervjuueeritavaid, tabamas häid võtteid, nägudel äraseletamatu loomepalavik. No tõesti – nagu kolm musketäri.

Praeguseks on mängud mängitud, saated salvestatud. Kuidas läks? Kas ajalugu kordus? Kas peaauphind – reis Brüsselisse ja Strasbourgi – jäi jälle kättesaamatuks? Eks igauks võib ise vaadata ja võrrelda oma teadmisi kooliõpilaste omadega.

Küsimused ei olnud lihtsad ja peab arvestama ka rambipalavikku, mis nii mõnegi keelevääratuse või mõtteseiskuse võis põhjustada. Projektorite valguses ei näinud võistlejad, kuidas õpetaja mängu jälgides peast kinni haaras – ega näinud ka muid emotsioone.

Igal juhul on Madis, Indrek ja Guido võitjad. Nad on võitnud hulga kogemusi, omandanud hulga teadmisi. Saanud võrrelda end teiste koolidega. Õppinud võitma ja kaotama; saanud teada, et ei ole lihtsaid vastuseid, aga pole ka võimatuid vasta-

seid; õppinud hindama teadmisi, aga ka õnne, juhust, kiirust, riski.

"Nüüd võiks miljonimängu minna," ütles Madis pärast salvestust. "Kuna me ei ole lõpuklassist, siis saame järgmisel aastal jälle tulla," leidsid teised, "aga kas siis ka lumetorm eelvoorul päeval on ..." Ei tea, kas taas on tosin aastat vahet, enne kui sarnane mäng televisioonis korraldatakse, või on tõesti võimalus järgmisel aastal uuesti minna. Ei tea.

Miljonimängu ei ole, aga mälumänge on siin ja seal. Näiteks Tõrva-Helme mälumäng, mis on kohe alustamas oma neljandat hooaega. MIGil ei saa seal kerge olema, sest ise on nad oma lati juba kõrgele tõstnud.

Ühel heal päeval küsiti allakirjutatu käest: "Aga miks sina sellega tegeled?" Ausõna – ma olen selle üle mõtisklenud juba mitu päeva ja ööd, aga jah, kuigi ma oskan vastata paljudele küsimustele – sellele küsimusele ma vastust ei tea.

LAINA TANGSOO

Mälestusi juubeliaastast

Üks aasta on taas lõppenud. Suur juubel otsa saanud. Mõodus ju Eesti Vabariigi sünnist tervelt 90 aastat. Riigil oli põhjust pidutseda ning vaatamata hoopidele, mida meie tarbimishullust põdev ühiskond nende 12 kuu jooksul sai, jagus peomeeleolu kohati rahvalegi.

Juubeliaasta algas kaunitult. Majandusest rääkides oldi optimistlikud. Kasutati termineid "pehme maandumine", mõnel juhul isegi "igavene õndsus" Ja miks pidigi jutustama halvast, kui oli veel küllalt head, millele taha riik oma muresid sai peita?

Nii alustatigi uhkesti. Suurejooneline aastapäevapidu, tore paraad, palju paatoset tulvil kõnesid. Mida veel rahvale vaja? Ei koondatud toona suurt kedagi. Isegi palka lubati tõsta.

Ühes kevadega tulid mitmesugused juubeliaastale pühendatud ettevõtmised. Üks toredam kui teine. Väga meeldivana jäävad meelde koristustalgud. "Teeme ära!" kampaniaga läksid kaasa ka väga paljud Valgamaa elanikud. Nurisemata müttasid nii noored kui vanad kenal maipäeval metsas ja teepervedel. Tehti veel ilusamaks meie niigi kenad linnakesed. Ka mitmed vallamaad said virkade talguliste kätt tunda. Seda vahvat ettevõtmist võibki pidada kauneimaks Valgamaal toimunud aastapäevauurituseks. Seesugune ühisel eemärgil, vabatahtlikult maha peetud tööpäev ühendas meie kohalikke kindlasti rohkem kui mõni üüratu pileti hinnaga kontsert.

Aasta pakkus ka üritusi, mida lõbusate, esmapilgul suisa absurdsete hulka võiks lugeda. Kes oleks osanud arvata, et kellelgi tuleb hullumeelne idee ühendada kaks teineteisest niivõrd erinevat nähtust, kui seda on, kasutades puhtpiltlikku näidet, punkar Fredi ja laulutaat Ernesaks.

Ometi käidi välja mõte panna kokku punkmuusika tema radikaalsuse ja individualismipüüdega ning

dirigendi range taktikepi järgi toimuv laulupidu. Käidi välja ja tehti teoks. Küll tehti kompromisse nii pungis kui kaunikolalises koorilaulus, kuid kokku saadi üsna huvitav moodustis, mis, vaatamata meie kultuuriministri mõningasele vastuseisule, punklaulupeoks ristiti.

Taas olid kohal ka meie noored. Olles õpetaja Imbi Umbleja juhtimisel kõik kooriseadesse voolitud punklaulud kenasti selgeks õppinud, asusime Tõrvast 5. juuni varahommikul Rakvere poole teele. Meie, Tõrva gümnaasiumi, segakoor oli esindatud umbes 15 noorega. Kui kohale jõudsime, oli lauluväljaku ümbrus juba rahvast tulvil. Saime natuke ringi vaadata ning siis tuligi minna esimesse proovi. Tublide dirigentide juhtimisel pandi lavale kogunenud inimesed üsna ühtlases taktis laulma, mis oli iseenesest juba päris hea tulemus, mõeldes neile lugudele, mida esitati. Esimene proov edukalt läbi, pakuti kõigile kohalviibijatele sooja suppi ning siis oli aega minna Rakvere linna kaema.

Meie hea koorijuht oli kaasa toonud grilli ning enne rongkäigule tõttamist jõudisime lihagi küpsetada. Kes šašlõkki ei soovinud, võis grillida vahukomme. Head-paremat jätkus kõigile.

Ja siis oli aeg koguneda rongkäiguks. Targu üritusele kohaselt pungilikumaks kehastunud lauljad kogunesid, et saaks asuda läbi linna teele laululava poole. Rongkäik oli selline, nagu ühe laulupeo rongkäik olema peab. Lauldi, plaksutati, skandeeriti kõige fantaasiarikkamaid loosungeid, vahest ainult veidi pungilikumas vormis. Isegi pealtvaatajad ja telekaamerad olid olemas nagu ühel korralikul laulupeorongkäigul kunagi.

Mõningase marsimise järel jõudisimegi lauluväljakule ning kontsert võis alata. Vürst Volkonski loetud luuletustega pikitult lauldi maha

paljud kooriseade saanud punklood, nagu "Tallinn põleb", "Anarchy in UK" ja kontserdi suurejooneliselt lõpetanud "Inseneri Garini hüperboloid", mida Tõnu Trubetsky kordamise ajal ise dirigendipuldil kaasa laulis.

Punklaulupidu oli tõeliselt meelde jääv üritus, mida võiks mõne aasta möödudes korratagi, kuid sellega polnud juubeliaasta veel kaugeltki läbi. Tulemas oli veel öölaulupidu, mida saab julgesti nimetada kõige suurejoonelisemaks kogu selles üritustereas. Pilt, mis kohapeal avanes, oli köitev. Kuidagi kõhedust tekitavgi. Selle võimsuse kirjeldamiseks läheks vaja eraldi artiklit. Eraldi raamatut ehk isegi, kui soovida mahutada paberile kogu seda emotsioonide tulva, mis tolle augustiöö lauluväljakult õhkus.

Ja nüüd, kui suur kaamoseaeg ammu käes ning rahvas ägab rahuldamatat tarbimishulluse ikke all, kuna raha ju ei ole, hakkam mõistma, et need kolm üritust jäidki juubeliaastast kõige paremini meelde. Öölaulupidu mäletatakse veel aastaid, vahest isegi aastakümneid. "Teeme ära!" kampaniat samuti kogu tema töö ja rõõmuga. Punklaulupidu ehk ununeb laiemal avalikkuse mälus, kuid kohalviibinud meenutavad kindlasti sedagi üritust veel aastaid naeratusega näol.

Mida ma öelda püüan, on see, et paari aasta pärast vaatate teiegi juubeliaastale tagasi helge pilguga. Kui praegu mõlguvadki te meeltes muremõtet, mis koledal kombel on seotud riigi majandust rõhuva kriisiga, hirmuga oma töökohtade ja tuleviku pärast, siis varsti on kriis möödunud, tublid inimesed uuesti tööle kutsutud ning võite heas meeles meenutada, kuidas eesti rahvas taas laulukaare või metsa alla kogunes, et midagi ühiselt ära teha.

MADIS HINDRE

Kuuskede põletamine.

Risto Põldsalu

Hüvastijätt kuuskedega

6. jaanuar on kolmekuningapäev ja siis viiakse teatavasti jõulukuused tubadest välja. Nii korraldatigi 8. jaanuaril Riiska järve ääres juba teist aastat järjest kuuskede põletamine, et kõik oma jõulupuudega ikka väärikalt hüvasti jätta saaksid. Idee sellise ettevõtmise korraldamiseks tuli Tõrva noorteklubi 4H liikmetelt juba eelmisel aastal ning sellel aastal tava jätkati.

Juba enne kella kuut hakkasid inimesed kogunema ja kuuski toodi aina juurde. Öhtu hakkas pihta loitsuga, mille saatel kuused lõpuks põlema pandi. Inimesed said end veidike soojendada ja kohikesi nosida. Loitsu eestvedaja oli Arnold Looga, kes oli üles seadnud ka helisüsteemi, et terve öhtu CD pealt toredaid rahvalaule kuulata saaks.

Terve öhtu käisid rahva seas ringi ka tüdrukud korviga, kust sai endale valida häid soove uueks

aastaks ja teise korviga, millest sai endale paberi võtta, mõne oma paha mõtte või omaduse peale kirjutada ja siis paberi lõkkesse visata, et pahest vabaneda.

Kohale oli tulnud ligikaudu 100 inimest, kes kõik said tänu Tõrvas toodetud Muma glasuurkohukestele suu magusaks ning külma vastu aitas Tõrva gümnaasiumi kokatäide mõnus kuum tee.

Kuuskedega hüvastijätt poleks saanud toimuda ilma Tõrva tuletõrjekomandota, kes valvas, et kõigil oleks lõkke ääres ikka ohutu ja turvaline. Suur tänu ka Tõrva linnahooldusametile, kes kuused eelnevalt linna pealt platsile vedas.

Suur aitäh kõigile osavõtjatele ja neile, kes kaasa aitasid. Loodame, et see üritus muutub iga-aastaseks traditsiooniks.

SILLE LÄÄS
Tõrva 4H klubi liige

Laiendades oma tegevust ka Valgamaale, teavitame teid, tulevased kliendid, et pakume raamatupidamisteenust, k.a eelnevate perioodide korrastamist OÜdele, ASidele, MTÜdele ja samuti FIEdele.

Lisainfo tel 5669 4949 või meiliaadressil Kaire@balance.ee. Meie koduleht asub www.balance.ee.

JÄRGMINE HELME-TÕRVA ELU ILMUB 12. VEEBRUARIL.
Toimetis ootab kaastöid hiljemalt 2. veebruariks.

OÜ SEMT

teostab katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja renoveerimistöid. Töö kiire ja korralik. Tel 506 2377.

MARIE TERAV
27.01.1926–08.12.2008

KOIDU BORODKIN
20.08.1934–13.12.2008

RIHO OLDJA
08.07.1955–07.12.2008

Helme-Tõrva Elu
Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 1730, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvim@torva.edu.ee.

Tehniline teostus ja küljendus
AS LITERO Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.